МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В.Г.КОРОЛЕНКА

ХРОНІКА ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. В.Г.КОРОЛЕНКА

Інформаційний бюлетень
2005 р. Вип. 2 (26)

Харків ХДНБ 2005

ББК 4734 (4Укр) 751.152я5
УДК 020
Х94

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка: Інформ. бюл. 2005. Вип. 2(26) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: О.П.Кунич, А.М.Перепеча. – Х., 2005. – 28 с.

Видання висвітлює події, що відбулися у ХДНБ ім. В.Г.Короленка впродовж березня-червня 2005 р.

Укладачі: О.П. Кунич
А.М. Перепеча

ПЕРЕДМОВА

Бюлетень висвітлює основні події, що відбулися в інформаційній, науковій, культурно-просвітницькій та інших сферах діяльності ХДНБ ім. В.Г.Короленка у березні-червні 2005 р. Подано відомості про видавничу продукцію бібліотеки, статті співпрацівників, опубліковані впродовж II кварталу поточного року.

Укладачі висловлюють подяку працівникам різних структурних підрозділів бібліотеки за сприяння у підготовці бюлетеня.

Довідки та пропозиції стосовно видання просимо надсилати на адресу:

61003, Харків, ДСП, пров. Короленка, 18,

ХДНБ ім. В.Г.Короленка, науково-методичний відділ.

Тел.: (0572) 731-32-27

Факс: (0572) 23-01-01

E-mail: nmo@ korolenko. org. ua.

Більш оперативну інформацію про події з життя бібліотеки, що відбулися чи стануться незабаром, можна отримати на Web-сайті за адресою: http/korolenko.kharkov.com.

1 ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В.Г.КОРОЛЕНКА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ (квітень - червень)

КВІТЕНЬ

1 квітня. В інформаційно-бібліографічному відділі відкрилася виставка **"Слідами географічних відкриттів".**

2 квітня. У читальному залі відділу іноземної літератури організовано тематичну виставку **"У чудовому світі Андерсена"** до 200-річчя від дня народження відомого казкаря.

4 квітня. У відділі масової роботи на виставці **"Нове мислення в науці",** присвяченій Дню пам'яті Альберта Ейнштейна, представлено наукові праці відомого фізика, біографічні видання, іноземну літературу про наукову діяльність вченого.

5 квітня. "Дизайн: історія та сучасність" за такою назвою у відділі масової роботи відкрилася виставка, що складалася з трьох розділів: становлення дизайн-освіти в Україні; дизайн архітектурного середовища в загальній системі проектної культури; естетосфера сучасного дизайну. Експонувалися монографії, альбоми, статті вітчизняних та зарубіжних авторів, майже 250 примірників видань, що висвітлювали історію художньої освіти, концепції розвитку дизайну, найбільш значущі школи та дизайнерські об'єднання.

Виставка зацікавила архітекторів, художників, мистецтвознавців, дизайнерів, викладачів, студентів.

• У читальному залі бібліотекознавства відкрилися виставки, присвячені 150-річчю від дня народження

С.О.Венгерова, російського бібліографа (1855–1920) та 80-річчю від дня народження Є.Л.Немировського, книгознавця, бібліографа (народився у 1925 р.).

7 квітня. У відділі технічної літератури пройшов черговий день патентознавця за темою **"Захист авторських і суміжних прав в Україні".**

8 квітня. На замовлення фахівців УкрНДІ протезування відділом технічної літератури проведено день інформації за темою **"Сучасні засоби протезування".** Було представлено близько 70 патентів та інших видань, що висвітлювали здобутки винахідників у даній галузі за останні 2 роки.

11 квітня. На базі читального залу бібліотекознавства проводилися заняття студентів Міжнародного слов'янського університету з теми **"Інформаційне забезпечення наукової та практичної діяльності".**

13 квітня. Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"Культурно-побутові традиції в США та Україні: спільне і відмінне".**

• У читальному залі бібліотекознавства оформлено книжкову виставку **"Бібліографія в сучасному електронному середовищі".**

13-15 квітня. Завідуюча сектором німецького читального залу Т.Бурчина відвідала Гете-Інститут у Москві, де відбулася конференція за темою **"Розробка стандартів для німецьких читальних залів".** Цьому сприяло Посольство Німеччини у Росії.

14 квітня. "Леонардо да Вінчі і культура Ренесансу" – тема, що обговорювалася на зустрічі читачів з В.Семеніхіним, голов. художником Харківського обласного центру народної творчості, О.Шило, викладачем Харківської державної академії дизайну і мистецтв, В.Заболотним, членом культурно-духовного центру "Джерело", О.Молчановим, художником-аматором.

Різноплановість художніх прийомів не завадила їм знайти консенсусу, сприйнявши думку Леонардо да Вінчі, що "Навчатися потрібно у природи".

18 квітня. Патентний повірений України, співробітник відділу технічної літератури Є.Стогній прочитав лекцію на тему **"Правова охорона промислових зразків в Україні і Російській Федерації"** для фахівців ТОВ "УМЦ Гідротон".

19 квітня. Відкрилася виставка **"Пам'ять Чорнобиля на цій страдницькій землі".** На її стендах було представлено матеріали досліджень причин та наслідків аварії на ЧАЕС, оцінки радіаційного стану, протирадіаційного захисту, література із загальних питань охорони здоров'я населення, а також фоторепортажі з місця подій, спогади людей, які брали участь у ліквідації наслідків аварії тощо.

Загалом експонувалося майже 300 документів.

- Цього дня відділ масової роботи організував трибуну вченого **"Взаємодія політики і релігії: теоретична спадщина В.Липинського"** за участю О.Миловидова, викладача ХДПУ ім. Г.С.Сковороди, який висвітлив найголовніші пункти української політичної програми В.Липинського та релігійні погляди вченого.

20 квітня. Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"Індустрія новин в ЗМІ".**

• Відділ масової роботи організував зустріч за "круглим столом" **"Чорнобильські проблеми через 19 років після катастрофи".** Вона проходила за участю ліквідаторів аварії В.М.Пінченка, В.Г.Болотова, Ю.І.Ворошилова та голови Спілки "Чорнобиль" П.М.Покрасюка.

• Директор бібліотеки Л.П.Незнамова брала участь у парламентських слуханнях на тему **"Культурна політика в Україні: пріоритети, принципи та шляхи реалізації"** (м. Київ).

21 квітня. Відбувся день фахівця за темою **"Рада Європи в сучасному євроінтеграційному процесі".** Він був організований Бібліотекою документів Ради Європи з прав людини спільно з Народною українською академією та Харківським інститутом вдосконалення вчителів для учасників обласного семінару викладачів-правознавців.

22 квітня. Відділом масової роботи до Міжнародного дня Землі організовано "трибуну вченого" **"Життя Землі: Природа і суспільство"** за участю Л.Телепнєвої, співпрацівника Інституту мікробіології та імунології ім. І.І.Мечникова АМН України.

• На міжвідомчій науково-методичній нараді працівників бібліотек Харкова – учасників Робочої угоди з формування електронного зведеного каталогу періодичних видань, організованій інформаційно-бібліографічним відділом ХДНБ, обговорено підсумки роботи за 2004 рік. Зроблено повідомлення про впровадження у практику роботи бібліотек Міждержавного стандарту 7.70-96 "Описание баз данных и

машиночитаемых информационных массивов. Состав и обозначение характеристик".

• Оформлено книжкову виставку **"Поле пам'яті нашої: До 60-річчя Великої Перемоги".** Було представлено майже 300 примірників, серед яких академічні видання, монографії, альбоми фотографій, воєнні мемуари, журнальні статті, автореферати дисертацій, а також художня література, що висвітлювала події Великої Вітчизняної війни, зокрема на території України.

25 квітня. У читальному залі бібліотекознавства відбулися заняття студентів Міжнародного слов'янського університету за темою **"Інформаційне забезпечення наукової та практичної діяльності".** Їх проводила В.Т.Петрикова, канд. іст. наук, викладач цього університету.

• До Всесвітнього дня інтелектуальної власності у відділі технічної літератури оформлено виставку на тему **"Інтелектуальний шлях розвитку України".**

27 квітня. Зав. сектором відділу обробки та організації алфавітних каталогів Л.Касліна прочитала лекцію та провела практичні заняття на тему **"Бібліографічний опис документів у відповідності до чинних правил та стандартів"** для бібліотечних працівників профтехучилищ – учасників наради, що про-ходила на базі ЦВТН-2 (центру виробничо-технічного навчання). Заняття супроводжувались опрацюванням бібліографічних записів різних видів документів, різноманітних БЗ (основних, додаткових, аналітичних) тощо.

• Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"Великодні традиції".**

• У великому читальному залі відкрилася тематична виставка **"Філософія і соціологія в контексті сучасної культури"**, на якій експонувалася добірка документів з питань соціальної філософії і соціології культури, розвитку культури в умовах трансформації сучасного суспільства тощо.

28 квітня. У відділі технічної літератури проведено "круглий стіл" на тему **"Науковий потенціал у забезпеченні здоров'я населення".** Участь взяли провідні фахівці ХДНФУ, ХНУ ім. В.Н.Каразіна, ХМАПО, ХДУ харчування та торгівлі, НДІ масел та жирів, НТУ "ХПІ", ХОР ТВіР, ФК "Здоров'я", також представники інших учбових закладів, наукових організацій та установ міста.

Присутнім було надано можливість одержати інформацію про новітні здобутки вчених у галузі гомеопатичних препаратів та олієтерапії, а також дізнатися про методи боротьби із впливом негативних факторів екологічних обставин на здоров'я населення.

Під час заходу експонувалася розгорнута тематична виставка, де було представлено понад 600 прим. зі спеціалізованих та підсобних фондів ХДНБ (книги, журнальні статті, описи винаходів України та Росії, державні стандарти України тощо).

30 квітня. На засіданні ради зав. відділами при директорі обговорювалися підсумки роботи структурних підрозділів бібліотеки за 2004 рік. З інформацією про виконання основних показників виступила Л.Галюк, голов. бібліотекар науково-методичного відділу.

ТРАВЕНЬ

4 травня. Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"Технологія будівництва житла у США. Правила протипожежної безпеки".**

5 травня. До 60-річчя Великої Вітчизняної війни в читальному залі відділу технічної літератури відкрито тематичну виставку **"Винахідники – Великій Перемозі".** На ній було представлено матеріали про внесок учених та винахідників, інженерів та раціоналізаторів у перемогу над ворогом.

• Цього дня у межах святкування 60-річчя Великої Перемоги в актовому залі відбувся музичний вечір **"Ріка життя не має берегів...: Пісні про війну та Перемогу".** Щиро і тепло зустрічали присутні виступ хору ветеранів "Джерело", художнім керівником якого є І.Пестерєва. Виконувалися пісні воєнних років.

• Відділом технічної літератури на замовлення фахівців Інституту захисту дітей та підлітків АМН України проведений виїзний день інформації на тему **"Нові методи профілактики, діагностики, перебігу та лікування травної та ендокринної систем підлітків".**

5-8 травня. Зав. відділом зберігання фондів М.Задорожнюк та головний бібліотекар науково-методичного відділу Г.Ковальчук здійснили відрядження до Сумщини. Вивчався стан діяльності бібліотечних закладів з питань їх інформатизації, організації збереження бібліотечних фондів та методичної роботи.

6 травня. У Німецькому читальному залі ХДНБ оформлено виставку "Dez vezdammte Krieg: zum 60, Jahzestag dez Kapitulation dez Drinen Reiches", присвячену 60-річчю з дня капітуляції фашистської Німеччини у Великій Вітчизняній війні.

8 травня. У великому читальному залі відділом масової роботи організований вечір духовних піснеспівів **"Воскресіння Христове славимо!"**. Участь взяли колективи хорів харківських храмів: Свято-Пантелеймонівського, Свято-Олександрівського, Трисвятительського, Свято-Іллінського (селища Високий).

11 травня. Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"Типове американське меню: принципові відмінності від української кухні".**

12 травня. Зав. інформаційно-бібліографічним відділом Л.Задорожна відвідала бібліотеку Національної юридичної академії ім. Я.Мудрого, де вивчала стан роботи з формування власних електронних продуктів.

15-17 травня. Зав. сектором відділу іноземної літератури Т.Бурчина брала участь у нараді працівників німецьких читальних залів України, організованій Гете-Інститутом у Києві. Обговорювалася тема **"Розробка стандартів для німецьких читальних залів".**

16-17 травня. Співробітники інформаційно-бібліографічного відділу Л.Задорожна та І.Дмитриченко відвідали бібліотеки Української інженерно-педагогічної академії, Національного фармацевтичного університету з метою вивчення досвіду роботи з формування власних електронних продуктів.

18 травня. До Дня науки у читальному залі відділу технічної літератури оформлено тематичну виставку **"Науково-технічний потенціал України".**

19 травня. У Німецькому читальному залі відбувся поетичний вечір, присвячений 200-літтю з дня смерті видатного німецького поета Ф.Шіллера. У виконанні студентів-германістів пролунали його вірші. Співробітниця Німецького читального залу Т.Бурчина розповіла присутнім про творчий шлях поета. Демонструвався фільм "Портрет Ф.Шіллера", експонувалася тематична виставка "Фрідріх Шіллер – співець свободи".

• У залі нових надходжень відбулася презентація картин харківської художниці Олени Сохацької-Горбель. Було відзначено, що її картини тонко передають образи української природи. Сама художниця, улюбленими жанрами якої є портрет, натюрморт, пейзаж, вбачає особливості своєї творчості в тематиці та колористиці живопису і твердить, що це заслуга її вчителів, викладачів Харківського художнього училища і Харківської академії дизайну і мистецтв В.Ганоцького, О.Мартинець, Ю.Винтаєва.

На зустрічі виступили мистецтвознавець О.Денисенко, харківські художники Н.Вербук, С.Клєцова, друзі і колеги О.Сохацької-Горбель з побажанням їй творчих успіхів.

23 травня. У великому читальному залі розпочала роботу виставка **"Українська книга на Харківщині: До Дня слов'янської писемності й культури",** організована відділом масової роботи.

23-28 травня. Відбулося відрядження заступника директора ХДНБ Н.Кучерявої до Києва і Тернополя з метою участі у семінарі за темою **"Проект LEAP: підвищення ролі бібліотек у житті місцевої громади".**

24 травня. Відділ масової роботи організував до Дня слов'янської писемності та культури вечір поезії за участю харківських поетів Н.Супруненко, Е.Булгакової, М.Білаша, О.Ковальової. Йшлося про сучасну мову, писемність, що сформувалися ще на рубежі XVII–XVIII ст. Були прочитані вірші харківських поетів. Відбулося ознайомлення з тематичною виставкою "Українська книга на Харківщині".

• Цього дня з нагоди 160-річчя від дня народження видатного вченого І.І.Мечникова відділом масової роботи організовано тематичну виставку **"Славетний співвітчизник".** Були представлені праці вченого, матеріали про його життя і наукову діяльність, у т.ч. прижиттєві видання, література іноземними мовами. Популярність експозиції зумовила створення віртуальної виставки, присвяченої ювілею І.І.Мечникова, на Web-сайті бібліотеки.

• Було проведено трибуну вченого **"Людина, що випередила час",** присвячену 160-річчю І.І.Мечникова. Участь взяли науковці, історики, краєзнавці Харкова: М.Куделко, Ю.Чайковський, академіки; А.Савельєв, голов. лікар Запорізької санітарно-епідеміологічної станції; В.Різник, голов. лікар Мелітопольської санітарно-епідеміологічної станції; Л.Телепнєва, інженер Інституту мікробіології та імунології ім. І.І.Мечникова; А.Парамонов, заст. директора музею міської садиби.

• Відкрилася тематична виставка **"Наука як феномен цивілізації".** На ній експонувалися майже 400 документів, систематизованих за розділами: наука і наукова діяльність як цінність; видатні українські вчені; фундаментальні та прикладні наукові дослідження; актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених; сенсаційні наукові відкриття.

25 травня. Відділом масової роботи спільно з Бібліотекою документів Ради Європи організована тематична виставка **"Україна: Європейський вибір",** де було представлено майже 300 документів за розділами: історичні витоки і теоретичні засади сучасного євроінтеграційного процесу; Рада Європи та перспективи загальноєвропейської інтеграції; співпраця України з Європейською спілкою: стан і перспективи.

• Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"Економічний аспект взаємовідносин між США та Китаєм".**

26 травня. У відділі технічної літератури пройшов черговий день патентознавця на тему **"Комерціалізація інтелектуальної власності".**

27 травня. На зустрічі за "круглим столом" Н.Внукова, д-р екон. наук, В.Новгородов, директор ХФІ УкрНДІ проект-реставрації, Ю.Шеїн, канд. техн. наук, О.Радченко, канд. юрид. наук, Г.Посилаєва, канд. сільгосп. наук та інші обговорювали тему **"Інтелектуальний потенціал нації і доля науки".** Захід організував відділ масової роботи.

30 травня. У читальному залі бібліотекознавства розпочалися заняття курсів з підвищення кваліфікації фахівців

бібліотек вищих навчальних закладів м. Харкова, організовані НІЦ АСІБТ спільно з Інститутом післядипломної освіти Державної академії керівних кадрів культури і мистецтва. Заняття проводили викладачі ХДАК, Інституту післядипломної освіти, члени АСІБТ за темами: "Управління бібліотекою та діяльність бібліотеки"; "Бібліотекознавство, бібліографознавство, інформаційні ресурси". Курси працювали до 30 червня. Два тижні – на базі ХДНБ. Потім курсантів приймали бібліотеки ХНУ ім. В.Н.Каразіна, Харківського національного економічного університету, Харківської державної академії культури.

• У залі нових надходжень пройшло засідання Пушкінського клубу, присвячене 145-річчю від дня народження А.П.Чехова. В ньому взяли участь члени Харківського дворянського зібрання, літературознавці, письменники, поети. Обговорювалися особливості поетики, прози і драматургії А.П.Чехова. Особливу цікавість викликав аналіз психологізму чеховської прози, представлений харківською поетесою Л.П’ятак.

У повідомленні на тему "Чехов у світовій культурі" член клубу В.Білоус торкнулася питання якості перекладів чеховських творів іноземними мовами. Л.Дьяченко у доповіді "Чехов і театр" розкрила відношення письменника до театру. Прозвучали також доповіді інших членів клубу І.Коваль і Д.Россенберга про перебування письменника в Україні, зокрема у Сумах.

Заключним стало повідомлення Г.Крохмальової "Чеховська енциклопедія: концепція і стан".

Завершився вечір читанням уривків із п’єс А.П.Чехова "Чайка" і "Вишневий сад".

31 травня. У відділі україніки відбулися краєзнавчі читання на тему **"Харківщина в піснях".** Композитор і

художній керівник міської філармонії М.Стецюк розповів про Харківське відділення Спілки композиторів України і творчість його членів, краєзнавець Л.Осінцева – про пісенну творчість І.Ковача, О.Іванова та інших харківських композиторів. Лунали їх пісні.

ЧЕРВЕНЬ

1 червня. У залі нових надходжень відбулася зустріч за "круглим столом" **"Дитинство без насилля та жорстокості".** Організована до Міжнародного дня захисту дітей, вона проходила за участю правознавців А.Черноусова та Л.Литвиненка; членів Харківської правозахисної групи Е.Захарова та Г.Алтуняна; начальника служби у справах неповнолітніх Харківської міської Ради Л.Калитенко, голови спілки солдатських матерів М.Крюкової. Учасники зустрічі ставили питання про необхідність проведення конституційних і законодавчих реформ, спрямованих на захист прав дитини, розкривали можливості механізмів виховання в родині тощо.

• Цього дня у відділі технічної літератури проведено "круглий стіл" **"Продукти бджільництва у виготовленні лікарських препаратів нового покоління"** із циклу заходів "Наука на сторожі здоров’я нації".

Провідні фахівці в галузі медико-біологічних та фармацевтичних наук, екологи, валеологи, лікарі-практики, представники медичних організацій і фірм обговорювали питання народної медицини і лікування продуктами бджільництва. На тематичній виставці, організованій за участю інформаційно-бібліографічного відділу, було представлено понад 300 видань про лікувальні засоби, виготовлені на основі продуктів бджільництва.

3-11 червня. Заст. директора В.Мірошникова брала участь у XII Міжнародній кримській конференції **"Бібліотека та інформаційні ресурси у сучасному світі науки, культури, освіти, бізнесу"** (м. Судак). У День бібліотек України, організований у межах конференції, вона виступила з повідомленням "До проблеми визначення репертуару основних бібліотечних послуг і методики розрахунку їх вартості".

6 червня. Відділом масової роботи проведено зустріч за "круглим столом" на тему **"Журналістика як феномен культури в інформаційному просторі".** Участь взяли журналісти Харківського телебачення і радіо І.Можейко, П.Дикань, І.Мироненко, С.Маренич, Т.Бабіна.

• У читальному залі бібліотекознавства відкрилася виставка, присвячена 125-річчю від дня народження російського бібліографа Г.В.Владиславлєва (1880–1962).

• Відбулося засідання секції вченої ради з питань формування фондів. Слухали інформацію бібліографа відділу організації науково-дослідної роботи О.Тригуб "Стан надходження обов’язкового примірника документів України до фонду ХДНБ ім. В.Г.Короленка", підготовлену за наслідками республіканського дослідження, в якому брала участь ХДНБ ім. В.Г.Короленка за пропозицією Національної парламентської бібліотеки України. Йшлося про підсумки першого етапу дослідження. Об’єктом вивчення стали періодичні видання. Серед ухвалених членами секції рішень були такі: організувати моніторинг надходження обов’язкового примірника періодичних видань України до фонду ХДНБ у 2006 році; впровадити автоматизовану систему контролю за надходженням обов’язкового примірника документів; продовжити заповнення

лакун, що виникли у складі обов’язкового примірника періодичних видань.

• Відбулося засідання Пушкінського клубу за темою **"Мы рождены для вдохновенья..."**. З повідомленнями виступили І.Коваль, Д.Россенберг, С.Коновалова. Вірші та пісні прозвучали у виконанні Л.Дьяченко, Е.Булгакової, П.Годіна, М.Чиженко.

8 червня. На черговому засіданні Американського клубу обговорювалася тема **"Американський бейсбол".**

9 червня. Відділ україніки організував у великому читальному залі перегляд літератури за темою **"Україна і світ: міжнародні відносини"**. Читачі мали змогу ознайомитися з виданнями, що висвітлювали міжнародні зв’язки України від найдавніших часів до наших днів, боротьбу українського народу за відновлення незалежності та територіальної цілісності, розвиток міжнародних економічних відносин тощо.

12 червня. В залі нових надходжень відбулася презентація виставки творів харківського художника Л.Золотарьова "Грані". Участь взяли відомі харківські художники Н.Вербук, С.Клєпцова, друзі та шанувальники творчості художника. Автор представив пейзажі, ескізи, книжкові ілюстрації, а також роботу нового для нього жанру – політичну ілюстрацію, присвячену подіям Помаранчевої революції.

14 червня. Читальний зал бібліотекознавства відвідала д-р іст. наук, проф. каф. бібліотекознавства і бібліографії Рівненського гуманітарного університету Галина Миколаївна Швецова-Водка. Вона подарувала бібліотеці два навчально-

методичних посібники "Загальне бібліографознавство" (Рівне, 2003) та "Вступ до бібліографознавства" (К., 2004).

15 червня. На черговому засіданні Американського клубу обговорювалася тема **"Проблеми стабільності економіки. Інфляція та засоби боротьби з нею".**

16 червня. У відділі україніки оформлено виставку **"Історія міст і сіл регіонів України".** Увазі користувачів було запропоновано документи з історії, географії, етнографії, культури, соціально-економічного розвитку України, Харківщини тощо.

• У залі нових надходжень пройшли культурологічні читання **"Розквіт культури у Харкові".** В.Берлін, історик-культуролог, член Спілки журналістів України представив увазі присутніх нові дані щодо перебування у Харкові видатних представників науки та мистецтва.

• У відділі технічної літератури відкрилася виставка на тему **"Здобутки винахідників України на службі здоров'я людини",** присвячена Дню медичного працівника.

20-22 червня. В межах проведення загальнореспубліканського дослідження **"Віртуальна довідка у бібліотеках України"** співробітник відділу організації науково-дослідної роботи А.Шалиганова відвідала бібліотеки харківських вищих учбових закладів (ХАІ, НТУ "ХПІ", НУА).

21 червня. В читальному залі відділу іноземної літератури оформлено тематичну виставку **"Життя та творчість майстра психологічної драми"**, присвячену французькій письменниці Франсуазі Саган.

• Про очищення питної води в домашніх умовах та досвід використання біостимулятора "Пеловіт" з лікувальної грязі Куяльника йшлося на зустрічі за "круглим столом" у відділі масової роботи при участі лікаря-терапевта Т.Шаповалової і представника компанії "Гіацинт" Є.Шаповалова.

22 червня. У відділі рідкісних видань і рукописів відкрито експозицію, присвячену українській книжковій графіці 1920–30-х рр. ХХ ст. На ній було представлено 95 примірників видань художніх творів українських письменників, літературно-художніх альманахів та періодичних видань, ілюстрованих видатними художниками-графіками Г.Нарбутом, А.Петрицьким, В.Кричевським, В.Єрміловим, Б.Фрідкіним, О.Маренковим, С.Гординським, Л.Хижинським та ін. Висвітлювалася діяльність провідних харківських та київських видавництв: "Рух", "Книгоспілка", "ДВУ", "Сяйво", "Червоний шлях", "Слово", "Плужанин", а також видавництв областей Західної України.

• Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"Іноземні інвестиції до економіки України".**

• Справжнім святом для шанувальників віртуозного мистецтва гри на баяні став музичний вечір **"Баян відкриває світ музики"** за участю Б.Нестеренка, дипломанта міжнародних конкурсів народної музики, гурту "Мелана", учасника міжнародних конкурсів "Червона Рута", "Жива вода", "Студентська весна".

Прозвучали твори класичної музики (Й.-С.Бах, А.Вівальді, В.Монті, Ф.Шуберт), а також народної в обробці сучасних композиторів. Вокалісти виконали українські народні пісні.

24 червня. Відбулося засідання ради завідуючих відділами при директорові. Комісія у складі Н.Борисенко, провідного бібліотекаря науково-методичного відділу, Л.Минко, завідуючої відділом технічної літератури, Р.Стаценко, економіста бібліотеки, проаналізувала стан роботи структурних підрозділів з надання платних послуг користувачам. Матеріал, підготовлений комісією, представила раді Н.Борисенко.

Прийнято рішення стосовно вдосконалення роботи бібліотеки з надання платних послуг, зокрема розширення їх репертуару.

28 червня. Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"Англійська мова в ситуаціях спілкування".**

29 червня. Відбувся черговий день фахівця "**Новини бібліотечної справи",** організований науково-методичним відділом. Він був присвячений висвітленню роботи щорічної Міжнародної кримської конференції "Бібліотеки та інформаційні ресурси у сучасному світі науки, культури, освіти, бізнесу" (м. Судак, 4–12 червня 2005 р.). Доповідали учасники конференції: І.Левченко, директор ЦНБ ХНУ ім. В.Н.Каразіна, В.Мірошникова, заступник директора ХДНБ ім. В.Г.Короленка, В.Ракитянська, директор Харківської ОУНБ, Т.Гальченко, заступник директора бібліотеки Харківського економіко-правового університету. В.Ракитянська виступила з інформацією про візит директорів регіональних бібліотек України до штаб-квартири НАТО (Брюссель, 23–25 травня 2005 р.) за проектом Євроатлантичної інтеграції.

Учасники заходу ознайомилися з виставкою нових надходжень фахової літератури, з експозицією "Українська книжкова графіка 20–30 рр." у відділі рідкісних видань та рукописів. Представники бібліотек-учасниць зведеного каталогу

"Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство" отримали черговий випуск покажчика.

30 червня. У відділі україніки відбулася презентація книги краєзнавця Р.Рибальченка "Харківська культурна еміграція 1942–1943 рр." (Х., 2005). Зі вступним словом про творчу діяльність Р.Рибальченка до краєзнавців звернувся І.Саратов, голова Харківського обласного відділення Всеукраїнської спілки краєзнавців. Автор розповів про роботу над книгою. Крім того, присутнім було представлено збірку поезій Ю.Кленовського "Певучая ноша", над укладанням якої працювали Р.Рибальченко та завідувач відділу рідкісних видань і рукописів ХДНБ ім. В.Г.Короленка І.Лосієвський.

* * *

Відділ обробки та організації алфавітних каталогів представив на сайті ХДНБ нові технологічні інструкції "Про редагування бібліографічного запису БД "ЕК" та "Про формування БД "Авторитетний файл заголовків колективного автора". Відгук на ці матеріали склав доц. каф. книгознавства та фондознавства ХДАК В.Сєдих.

2 ВИДАВНИЧА ПРОДУКЦІЯ ХДНБ ім. В.Г.КОРОЛЕНКА

2.1 Видання, підготовлені співпрацівниками

Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство: Звед. кат. нових надходжень до провід. б-к Харкова. 2005. Вип. 2 (квіт.-черв.) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад. Л.В.Глазунова. – Х., 2005. – 46 с.

Відображено 189 видань, які отримали харківські бібліотеки у квітні–червні 2005 р.

Документи з бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства у фонді Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка (1859–1917): Каталог. Вип. І; Уклад.: А.М.Перепеча, Л.В.Глазунова. – Х., 2004. – 126 с.

Каталог містить офіційні, наукові, науково-популярні, виробничі та довідкові документи з бібліотекознавства, бібліографознавства і книгознавства, що були видані на території Російської імперії з 1859 по 1917 рр. Розрахований на викладачів, аспірантів, студентів, працівників бібліотек.

Європейський музичний романтизм: Ференц Ліст: Кат. вист. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: Е.І.Романова, О.М.Христіян, В.А.Долбня. – Х., 2005. – 43 с.

Каталог містить описи творів Ф.Ліста та матеріали про нього за 1878–1999 рр.

Літописець українського простору: До 100-річчя від дня народж. У.Самчука (1905–1987): Кат. вист. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: О.М.Дмитрієва, С.І.Овчинникова. – Х., 2005. – 18 с.

Каталог містить бібліографічні описи книг і статей з видань української діаспори за 1944–2002 рр., присвячений життю та творчості письменника Уласа Самчука.

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка: Інформ. бюл. 2005. Вип. 4(24) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: О.П.Кунич, А.М.Перепеча. – Х., 2005. – 48 с.

Видання висвітлює найбільш вагомі події, що відбулися в ХДНБ ім. В.Г.Короленка впродовж жовтня–грудня 2004 р.

2.2 Статті співпрацівників

Кучерява Н., Ковальчук Г. Інтернет-центри публічних бібліотек як засіб інформаційного сервісу / Н.Кучерява, Г.Ковальчук // Бібл. форум України. – 2005. – № 2. – С.13–17.

Узагальнено досвід функціонування в ряді публічних бібліотек Східного регіону України Інтернет-центрів за програмою Відділу преси, освіти та культури Посольства США в Україні "Інтернет для читачів публічних бібліотек".

Туркот Г. Інформаційні технології та міжбібліотечний абонемент / Г.Туркот // Бібл. форум України. – 2005. – № 2. – С.45.

Про результати віртуального "круглого столу" "Послуги МБА: сучасний стан та перспективи модернізації", організованого фахівцями відділів МБА, автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів та науково-методичного.

3 БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ

Алексеева Е.С. Россия и Украина: Современные технологии и новые формы сотрудничества / Е.С.Алексеева // Новая б-ка. – 2005. – № 5. – С.34–38.

Міжнародний семінар на тему "Бібліотечне краєзнавство: нові технології", організований ХДНБ у березні 2005 р., висвітлює учасниця цього заходу, співробітниця Російської національної бібліотеки.

Зведений план основних заходів бібліотек України на 2005 рік / Нац. парлам. б-ка України; Уклад. О.Пилипченко. – К., 2005. – 47 с.

Відображено заходи бібліотеки, орієнтовані на підвищення професійної майстерності бібліотечних кадрів з реалізації загальнодержавних програм, відзначення знаменних дат тощо.

Ковальчук Г.І. Книжкові пам'ятки (рідкісні та цінні книжки) в бібліотечних фондах / Г.І.Ковальчук / Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського, Ін-т української книги). – К., 2004. – 642 с.

Участь ХДНБ ім. В.Г.Короленка в організації робіт з відбору документів до Державного реєстру національного культурного надбання. Відзначено доречні пропозиції д-ра філол. наук І.Я.Лосієвського, співпрацівника ХДНБ.

Ковальчук Г.І. Історія та практика книжкового пам'яткознавства XX століття: Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук / Г.І.Ковальчук / Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського. – К., 2005. – 37 с.

Серед міжнародних наукових заходів вказано конференцію "Вітчизняні колекції пам'яток писемності та друку: проблеми формування, збереження, розкриття", що відбулася у 2003 р. у ХДНБ ім. В.Г.Короленка.

Серед авторів статей про відділи рідкісних видань назване ім'я завідуючого відділом ХДНБ І.Я.Лосієвського.

Комплектування фондів публічних бібліотек вітчизняними науковими та виробничо-практичними журналами у галузі економіки, права. Основні положення програми та методики дослідження / Нац. парлам. б-ка України; Уклад. Л.М.Любаренко. – К., 2005. – 29 с.

ХДНБ як одна із баз республіканського дослідження стану комплектування бібліотек вітчизняними періодичними виданнями з економіки і права.

Нарижна Л. Окружающая среда – враг № 1 / Л.Нарижна. – Слобода. – 2005. – 17 мая.

Висвітлено проведення "круглого столу" "Науковий потенціал у забезпеченні здоров'я населення" у відділі технічної літератури ХДНБ.

Петрикова В.Т. Особливості становлення та розвитку системи краєзнавчої бібліографічної інформації в Україні (1917–

1991 рр.): Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук / В.Т.Петрикова / Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського. – К., 2001. – 19 с.

Серед виконавців досліджень, що проводяться в Україні в галузі краєзнавчої бібліографічної інформації, названо В.О.Ярошик, працівника ХДНБ.

Чекмарьов А.О., Костенко Л.Й., Павлуша Т.П. Національна система електронних бібліотек / А.О.Чекмарьов, Л.Й.Костенко, Т.П.Павлуша / Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського. – К., 1998. – 50 с.

У переліку універсальних наукових книгозбірень з зазначенням обсягу фондів названо ХДНБ ім. В.Г.Короленка.

ЗМІСТ

Виробничо-практичне видання

Хроніка
Харківської державної наукової
бібліотеки ім. В.Г.Короленка

Інформаційний бюлетень
2005 р. Вип. 2(26)

Відповідальний за випуск Л.П.Незнамова,
засл. працівник культури України
Редактор Л.К.Суржан

Підписано до друку Формат паперу 60x14 1/16
2,0 друк. арк., 1,8 обл.-вид. арк. Папір для множ апаратів. Тираж 35 прим. Замовлення
Ксерокс ХДНБ ім. В.Г.Короленка. 61003, Харків-3, пров. Короленка, 18.